

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa T. N.
przeciwko Komendzie Głównej Policji w W.
o odprawę emerytalną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 30 stycznia 2020 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt XXI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

T. N. dnia 6 kwietnia 2017 r. wniósł pozew przeciwko Komendzie Głównej Policji z siedzibą w W. o zasądzenie na swoją rzecz odprawy emerytalnej w kwocie 40.474,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2014 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy w W. oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt XXI Pa (...), oddalił apelację wniesioną przez powoda od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 19 lutego 2018 r., sygn. akt VII P (...) (pkt 1) i zasądził od T. N. na rzecz Komendy Głównej Policji w W. kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej (pkt 2).

T. N. zaskarżył powyższy wyrok Sądu Okręgowego w W. skargą kasacyjną w całości, wnosząc o:

1) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi II instancji do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego, ewentualnie

2) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu za wszystkie instancje według norm przepisanych.

Skarżący oparł skargę kasacyjną na następujących podstawach:

1) naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 316 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie następujących zdarzeń:

- rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w W. w związku z wniesieniem w dniu 31 lipca 2007 r. pozwu przez Skarb Państwa - Ministra Obrony Narodowej o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty o sygn. VIII Np. (...),

- przesłania do Ministerstwa Obrony Narodowej informacji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 8 listopada 2006 r. o uchyleniu decyzji z dnia 24 października 2003 r. przyznającej powodowi prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

- uprawomocnienia się nakazu zapłaty w związku z odrzuceniem wniosku Ministerstwa Obrony Narodowej o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu dotyczącego braku podstaw do przyznania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

- uprawomocnienia się decyzji z dnia 3 marca 2008 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiającej powodowi prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyroku Sądu Okręgowego w W. sygn. akt XIVU (...), wyroku Sądu

Apelacyjnego z dnia 30 czerwca 2009 r. sygn. akt III AUa (...) (z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...]. sygn. akt III AUa (...) z dnia 3 lutego 2011 r.),

b) art. 365 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie mimo stwierdzenia braku przesłanek do nabycia prawa do emerytury z FUS w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 30 czerwca 2009 r., sygn. akt III AUa (...),

c) art. 386 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie apelacji powoda, w sytuacji gdy była ona oczywiście uzasadniona,

d) art. 385 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie i niesłuszne oddalenie apelacji powoda, w sytuacji gdy była ona oczywiście uzasadniona,

2) naruszenia prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), a mianowicie:

a) art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1889) przez błędną jego wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że pracownikowi przysługuje prawo do odprawy emerytalnej na podstawie decyzji organu rentowego ustalającej prawo do emerytury, bez spełnienia wymaganego warunku osiągnięcia 65 lat i 25 lat okresu zatrudnienia, co zadecydowało o jego niewłaściwym zastosowaniu w przedmiotowej sprawie. Gdyby wykładnia Sądu Okręgowego była prawidłowa nie doszłoby do oddalenia apelacji. W sprawie zachodzi związek przyczynowy między rozwiązaniem stosunku pracy z pozwaną Komendą Główną Policji i nabyciem przez powoda prawa do emerytury z FUS po osiągnięciu 65 lat i wymaganego okresu 25 lat zatrudnienia,

b) art. 92¹ § 2 k.p. przez błędną jego wykładnię, polegającą na przyjęciu, że powód nabył prawo do odprawy emerytalnej wobec ustania stosunku pracy w poprzednim zakładzie pracy i że decyzja ZUS o ustaleniu prawa do emerytury wywołuje skutki prawne do dnia jej uchylenia, przez uznanie, „że pracownik, który nie wyegzekwował prawomocnego nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, nie oznacza, że nie nabył prawa do odprawy emerytalnej w rozumieniu tego przepisu, pomimo że jest wadliwa decyzja, ta mylna interpretacja doprowadziła do błędnego zastosowania przepisu w niniejszej sprawie na zasadzie art. 5 k.p. i art. 9 ustawy o służbie cywilnej”,

c) art. 92 § 1 k.p. przez błędną wykładnię, polegającą na nieprawidłowym przyjęciu, że brak jest związku pomiędzy przejściem na emeryturę a ustaniem stosunku pracy powoda, podczas gdy prawidłowa wykładnia art. 92¹ § 1 k.p. wiedzie do stanowiska, że każdemu przysługuje odprawa, gdy wskutek rozwiązania stosunku pracy przechodzi na emeryturę, chociażby wcześniej - będąc pracownikiem - pobierał świadczenie emerytalne,

d) art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu zwolnienia powoda ze służby wojskowej, przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że odprawa wypłacona w oparciu o wymienione przepisy spełnia funkcję odprawy emerytalnej określonej w art. 92¹ § 1 k.p. i art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ:

1) w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, a mianowicie:

a) Czy rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem, który od dnia rozwiązania stosunku pracy miał ustalone prawo do emerytury decyzją ZUS, następnie uchyloną przez organ rentowy po rozwiązaniu stosunku pracy, można uznać za pozostające w związku z przejściem na emeryturę (art. 398⁹ § 1 pkt 1)?,

b) Czy w przypadku zbiegu emerytury z FUS i emerytury wojskowej, uprawnienie członka korpusu służby cywilnej wynikające z art. 94 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej uwarunkowane jest stwierdzeniem nabycia prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych decyzją organu rentowego?;

2) istnieje potrzeba wykładni przepisów art. 94 ust. 2 i 3 ustawy o służbie cywilnej budzących poważne wątpliwości, które zostaną przedstawione w dalszej części w uzasadnieniu skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2);

3) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżony niniejszą skargą kasacyjną wyrok Sądu Okręgowego w W. jest wyrokiem sprzecznym z ugruntowanym stanowiskiem judykatury i doktryny.

Komenda Główna Policji w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o jej oddalenie w całości jako oczywiście bezzasadnej oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm

przepisanych. Wskazała ponadto, iż w niniejszej sprawie nie występują przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a zatem nie występują podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej T. N. do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Jak słusznie zauważył pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną, kwestia związana z przysługiwaniem T. N. prawa do kolejnej odprawy (z tytułu jego zatrudnienia w okresie od dnia 1 kwietnia 1998 r. do dnia 20 października 2006 r. w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie Emerytalno-Rentowym MSWiA w W. na stanowisku radcy prawnego w korpusie służby cywilnej - stosunek pracy został rozwiązany na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy) była już badana przez Sąd Najwyższy, który wyrokiem z dnia 6 lipca 2011 r., II PK 51/11, oddalił skargę kasacyjną powoda i podniósł, iż uprawnienie wynikające z art. 94 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej do odprawy emerytalnej ma charakter jednorazowy i przysługuje wyłącznie pracownikowi, który jest w korpusie służby cywilnej: „(...) Chodzi wszak o szczególne zatrudnienie w ramach korpusu służby cywilnej i wówczas nie wypłaca się dwóch odpraw emerytalnych w związku z przejściem na emeryturę. Skoro ustawodawca zastrzegł, że odprawa emerytalna ma charakter jednorazowy (podobnie jak w art. 92¹ k.p.), to należy przyjąć, że miał na uwadze tylko jedną odprawę emerytalną dla członka korpusu służby cywilnej (...)”.

Powyższe w istocie oznacza, iż został stwierdzony brak możliwości przyznania T. N. prawa do kolejnej odprawy emerytalnej, a nadto zostały zbadane przez Sąd Najwyższy kwestie związane z wydaniem nakazu zapłaty z dnia 18 września 2006 r., sygn. akt VII Np [...]. W sytuacji więc gdy Sąd Najwyższy udzielił już odpowiedzi co do danej kwestii, a nie ujawniły się nowe nieznane wcześniej okoliczności mające wpływ na wynik wykładni, nie ma potrzeby przyjmowania kolejnych skarg kasacyjnych pochodzących od tego samego podmiotu, opartych na tych samych podstawach i formułujących te same wątpliwości interpretacyjne.

Na gruncie niniejszej sprawy nie istnieje także potrzeba wykładni przepisów art. 94 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z

2018 r., poz. 1559). Skarżący nie wykazał w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, by istniały jakiekolwiek poważne wątpliwości co do ich stosowania, które nie zostały dotychczas wyjaśnione przez Sąd Najwyższy. Skarżący podał wprawdzie, iż powołane przez niego wątpliwości „zostaną przedstawione w dalszej części w uzasadnieniu skargi kasacyjnej”, jednakże nie jest rzeczą Sądu Najwyższego doszukiwanie się wymaganej argumentacji w pozostałej części skargi kasacyjnej, tj. nieobejmującej wniosku o przyjęcie tejże skargi do rozpoznania.

Co się zaś tyczy przedstawionych przez skarżącego istotnych zagadnień prawnych, wskazać trzeba, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2015 r., II PK 136/14 (LEX nr 1666017), wskazał, że roszczenie pracownika o wypłatę odprawy powstaje w dacie przejścia na emeryturę lub rentę. W tym bowiem dniu następuje spełnienie wszystkich ustawowych warunków uzyskania odprawy. Związek czasowy lub funkcjonalny między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę zostaje zachowany w pewnych wypadkach także wtedy, gdy spełnienie wszystkich przesłanek nabycia prawa do emerytury nie nastąpiło przed rozwiązaniem stosunku pracy, lecz w niedalekiej przyszłości po tej dacie. Natomiast w wyroku z dnia 26 listopada 2013 r., II PK 60/13 (LEX nr 1421809), Sąd Najwyższy stwierdził, że do nabycia odprawy nie jest konieczne, aby rozwiązano stosunek pracy z powodu przejścia na emeryturę. Prawo do odprawy emerytalnej związane jest z ustaniem, a nie z rozwiązaniem stosunku pracy. Wystarcza związek czasowy przejścia na emeryturę bezpośrednio po ustaniu stosunku pracy.

Dodatkowo, jak w odpowiedzi na skargę kasacyjną zauważyła strona pozwana, T. N. jest nadal pracownikiem m.in. Służby Ochrony Państwa (wcześniej Biura Ochrony Rządu), a także w okresie po ustaniu zatrudnienia w Komendzie Głównej Policji był zatrudniony w charakterze radcy prawnego w innych podmiotach. Zgodnie natomiast z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r., I PK 1/15 (LEX nr 1959540), żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym przed 1

lipca 2004 r., nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 Kodeksu pracy. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza prawa do odprawy emerytalnej, przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Skarga kasacyjna nie jest także oczywiście uzasadniona, tj. zasadność podniesionych w niej zarzutów nie wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Co więcej, już samo wskazywanie przez skarżącego na występowanie niemalże wszystkich przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c., w tym istotnego zagadnienia prawnego, wyklucza oczywistą zasadność skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2018 r., I UK 407/17, LEX nr 2562156).

Mając powyższe na względzie, należało orzec jak w sentencji.